

Wieloletnie Ramy Finansowe i Polityka Spójności 2028-2034

Komitet Monitorujący Programu

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego

Aleksandra Kowalska – DG REGIO

29/09/2025

WRF 2028-2034

Dynamiczny budżet UE na priorytety przyszłości

Prostszy

Usprawnione i zharmonizowane programy finansowe UE

Wzmocnienie konkurencyjności

Zabezpieczenie łańcuchów dostaw, rozwój innowacji i przywództwo w wyścigu o czystą i inteligentną technologię

Nowe zasoby własne

Zapewnienie odpowiednich dochodów na nasze priorytety

Plany Partnerstwa Krajowego i Regionalnego

Budżet dostosowany do lokalnych potrzeb

Większa elastyczność

W całym budżecie

Inteligentniejszy, bardziej ukierunkowany, większy budżet UE

Większy w skali

2 biliony EUR (1,26% DNB UE) dla realizacji potrzeb i ambicji Europy

Inteligentniejszy w projektowaniu

Zorientowany na wyniki, prostszy dla beneficjentów, bardziej elastyczny

Skupiony na priorytetach

Koncentracja na priorytetach europejskich

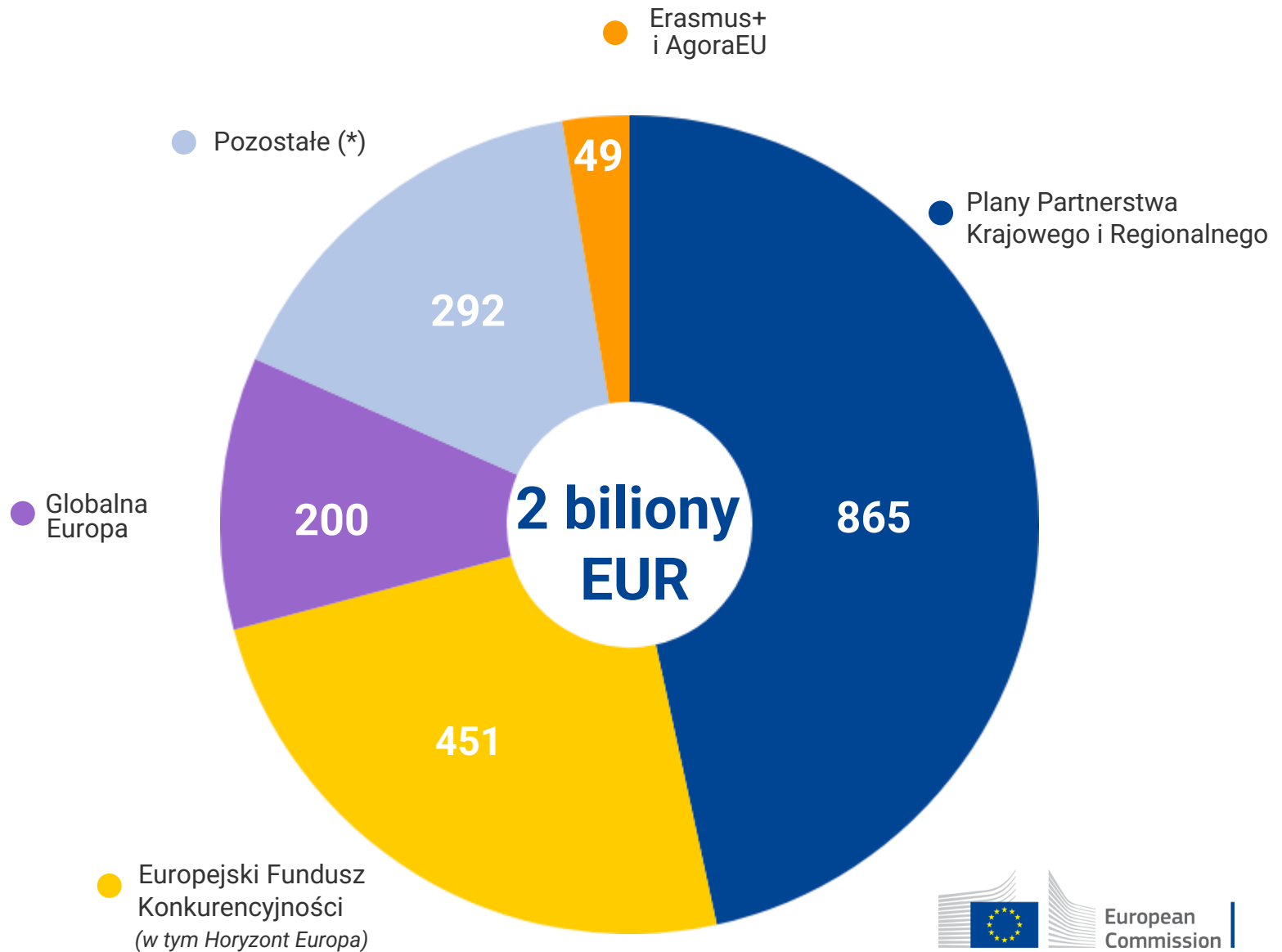
Inteligentniejsze projektowanie

- Z 52 do **16 programów**
- **Prostsze** dla beneficjentów
- **Zorientowane** na wyniki
- Bardziej **elastyczne**

(*) CEF, Ochrona cywilna i zdrowie, Program Jednolitego Rynku, Badania i Szkolenia Euratom, WPZiB, Wymiar Sprawiedliwości, Likwidacja Elektrowni Jądrowych, KTZ, Pericles.

Nie obejmuje spłat NextGenerationEU

Wszystkie kwoty w EUR, ceny bieżące

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego

SILNIEJSZE W POŁĄCZENIU

UKIERUNKOWANE

Wspólne priorytety europejskie
Strategiczne reformy + inwestycje

PROSTSZE

Mniej dokumentów programowych = niższe
obciążenia administracyjne

EFEKTYWNE

Wyплаты oparte na osiągniętych celach

Polityka spójności

Polityka społeczna

Rozwój obszarów
wiejskich

Bezpieczeństwo
żywnościowe

Rybołówstwo i obszary
przybrzeżne

Migracja

Zarządzanie granicami

Bezpieczeństwo
wewnętrzne

Potrzeby regionalne

Koperta finansowa

Fundusz Partnerstwa Krajowego i Regionalnego

865 mld EUR

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego	783 mld EUR
regiony mniej rozwinięte	218 mld EUR
rolnictwo – dopłaty bezpośrednie i część WPRyb	296 mld EUR
sprawy wewnętrzne (HOME)	34 mld EUR
kwota bez prealokacji sektorowej/geograficznej	235 mld EUR

+ 150 mld EUR opcjonalnego wsparcia kredytowego

Fundusz Społeczno-Klimatyczny

35 mld EUR

Plan Interreg

10,3 mld EUR

Instrument UE

72 mld EUR

działania UE

63 mld EUR

rezerwa na wyzwania i priorytety

8,7 mld EUR

mld EUR, w cenach bieżących, zaokrąglone

Architektura regulacyjna

Horyzontalne rozporządzenie nt. "Planu"

Rozporządzenia sektorowe

Rozporządzenie dot. wydajności

Środowisko, klimat i monitoring społeczny

Wspólne pola interwencji i wskaźniki

Plany partnerstwa krajowego i regionalnego

Uproszczona struktura

Zmniejszenie liczby programów z ~540 do 27 planów krajowych/regionalnych + 1 Plan Interreg, obniżenie kosztów administracyjnych

Wydatkowanie zorientowane na wyniki

Fundusze powiązane z rezultatami, wspierające projekty o dużym wpływie, transgraniczne i wielonarodowe

Elastyczność i reagowanie kryzysowe

Progresywna alokacja funduszy, łatwiejsze rewizje planów i rezerwa na poziomie UE na nowe potrzeby

Zintegrowane programowanie

Dopasowane, elastyczne podejście dostosowane do potrzeb krajowych/regionalnych; silniejsza synergia polityk

Współodpowiedzialność

Zarządzanie wielopoziomowe i dzielone odzwierciedlające lokalne i regionalne priorytety

14 obecnych funduszy połączonych/skonsolidowanych w ramach planów partnerstwa krajowego i regionalnego

Cele szczegółowe

1 Zrównoważony dobrobyt Europy we wszystkich regionach

1.1. Wspieranie atrakcyjności terytoriów	1.2. Wzmacnianie bazy przemysłowej Unii	1.3. Wspieranie sprawiedliwej transformacji	1.4. Wspieranie transformacji cyfrowej	1.5. Wspieranie badań i innowacji
1.6. Wspieranie Unii Oszczędności i Inwestycji	1.7. Wspieranie mieszkalnictwa socjalnego	1.8. Wzmacnianie infrastruktury transportowej	1.9. Wspieranie zrównoważonej turystyki	1.10. Wspieranie środowiska i klimatu

2 Zdolności obronne i bezpieczeństwo Europy

2.1. Wzmacnianie przemysłowej bazy obronnej	2.2. Wzmacnianie gotowości na kryzysy
2.3. Wzmacnianie bezpieczeństwa Unii	

3 Wspieranie ludzi i europejskiego modelu społecznego

3.1. Wspieranie zatrudnienia	3.2. Poprawa edukacji
3.3. Promowanie równych szans	3.4. Dostęp do usług
3.5. Kwestie demograficzne	3.6. Skutki społeczne ETS2

4 Podtrzymywanie jakości życia w Europie

4.1. Wspieranie dochodów rolników	4.2. Bezpieczeństwo żywnościowe
4.3. Poprawa warunków na obszarach wiejskich	4.4. Zrównoważone rybołówstwo
4.5. Zrównoważone praktyki rolnicze	

5 Ochrona demokracji i zdolności instytucjonalnej

5.1. Otwarte społeczeństwa demokratyczne	5.2. Praworządność
5.3. Efektywność administracji publicznej	5.4. Promowanie kultury publicznej

Co jest kontynuowane?

- Zarządzanie dzielone
- Zasada partnerstwa i zarządzanie wielopoziomowe
- Geograficzny zasięg – wszystkie kategorie regionów; zróżnicowane współfinansowanie
- Nacisk na regiony słabiej rozwinięte z minimalnymi alokacjami
- Podejścia terytorialne: Miasta, obszary wiejskie, regiony wschodniej granicy, wyspy i regiony najbardziej oddalone
- Możliwość tworzenia rozdziałów regionalnych i Instytucji Zarządzających
- Silne zaangażowanie partnerów regionalnych w projektowanie i wdrażanie Planu
- Władze regionalne pozostają w pełni odpowiedzialne za projektowanie działań politycznych i wdrażanie, w tym bezpośredni kontakt z Komisją

Co jest nowe?

- Model realizacji – płatności oparte na spełnieniu kamieni milowych i celów przypisanych do inwestycji i reform
- Płatności za realizację reform
- 14 obecnych funduszy połączonych/skonsolidowanych w ramach jednego zbioru zasad
- Zwiększona wbudowana elastyczność
- Wzmocnienie administracji publicznej i budowania zdolności – dedykowany cel szczegółowy
- Brak wstępnej alokacji środków dla regionów przejściowych i bardziej rozwiniętych
- Mniej zasad i więcej negocjacji na początku

Semestr europejski i reformy

- Plany muszą odpowiadać na wszystkie lub znaczącą część wyzwań zidentyfikowanych w kontekście Europejskiego Semestru i zaleceń dla poszczególnych krajów (CSR), a także zaleceń WPR, spójności z Krajowym Planem w Zakresie Energii i Klimatu, Jednolitym Rynkiem, planami struktur fiskalnych itd.
- Powiązanie finansowania z reformami na poziomie krajowym i regionalnym.
- Warunki podstawowe przekształcone w reformy dostosowane do potrzeb.
- Dla poziomu regionalnego - prawne zabezpieczenia zapewniające, że regiony:
  - nie są karane za reformy krajowe poza ich kontrolą;
  - otrzymują pełny należny im wkład UE.

Koncentracja tematyczna i cele wydatkowania

Co zachowano?

Obecny cel wydatkowania klimatycznego na poziomie WRF (30%) przekształcony w połączony zielony cel wydatkowania na poziomie 35% w całym WRF, ale zróżnicowany – dla Funduszu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego 43%

Co jest nowego?

Brak koncentracji tematycznej

Minimalny cel "wydatkowania" 14% na cele społeczne (z wyłączeniem minimalnej kwoty na rolnictwo)

Połączony cel wydatkowania na klimat i bioróżnorodność

Wydajność i szacowanie kosztów

Plan partnerstwa krajowego i regionalnego

reformy

inwestycje

inne interwencje

działania

kamienie milowe

cele

odpowiadająca wartość wypłaty

Wbudowana elastyczność

Zaprojektowana elastyczność

Efektywniejszy podział środków między obszarami polityki

Możliwość realokacji zasobów w odpowiedzi na kryzysy

Kwota elastyczności

25% koperty narodowej każdego państwa członkowskiego

**5%+5% na kryzysy
15% na przegląd śródkresowy**

Instrument UE

Finansowanie interwencji uzupełniających Planu

Koordinacja na poziomie unijnym

Pula elastyczności i przegląd śródkresowy

Przegląd śródkresowy Planów

- Zmienione Plany do **31 marca 2031 r.** (rok wcześniej niż obecnie)
- W oparciu o sytuację społeczno-gospodarczą - ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb terytorialnych
- Uwzględnia: wyniki ewaluacji, postępy, kryzysy, praworządność, Semestr Europejski
- Propozycja programowania kwoty elastyczności
- Przegląd szacowanych kosztów

Kwota elastyczności

- 25% koperty każdego państwa członkowskiego:
- 5% na reagowanie kryzysowe do przeglądu śródkresowego
- 15% na przegląd śródkresowy
- 5% po przeglądzie śródkresowym
- Kwota elastyczności nie jest programowana, ale jest uwzględniona w planie (rezerwa)

Zarządzanie dzielone

Co zostało utrzymane?

- Instytucja zarządzająca
- Instytucja audytowa
- Komitet monitorujący
- Obowiązki państwa członkowskiego
- Obowiązki Komisji

Co jest nowego?

Instytucja koordynująca na poziomie Planu:

- Monitorowanie wdrażania Planu
- Zapewnianie spójności
- Składanie wniosków o płatność
- Przedkładanie deklaracji zarządczej
- Zapewnianie przepływów finansowych do instytucji zarządzających

Komitet koordynujący

- Komitet monitorujący na poziomie Planu

Wkład krajowy i zaliczki

Minimalny wkład krajowy:

- 15% dla regionów mniej rozwiniętych
- 40% dla regionów przejściowych
- 60% dla regionów bardziej rozwiniętych

Dla środków krajowych minimalny wkład zależy od średniej ważonej populacyjnie obowiązujących stawek wkładu dla regionów danego państwa członkowskiego

- 20% dla Interreg i 15% dla współpracy regionów najbardziej oddalonych/współpracy transgranicznej zewnętrznej

Płatności zaliczkowe:

Tylko początkowe:

4% w 2028 r.

3% w 2029 r.

3% w 2030 r.

Interreg:

4% w 2028 r.

4% w 2029 r.

4% w 2030 r.

System zapewnienia zgodności – ciągłość struktur zarządzania

Kluczowe wymogi kontrolne systemów zarządzania i kontroli – oparte na obecnym Rozporządzeniu ogólnym;

Opis systemów zarządzania i kontroli w Planie;

➔ Skutecznie funkcjonujące organy odpowiedzialne za wdrażanie polityki spójności uznaje się za spełniające kluczowe wymogi;

System skupiony **na weryfikacji i audycie realizacji kamieni milowych i celów**;

Oddzielenie od rzeczywistych kosztów - Państwa Członkowskie i Komisja nie muszą weryfikować kosztów źródłowych operacji;

Wnioski o płatność do sześciu razy w roku do 31 października;

Roczny pakiet zgodności do raportowania o prawidłowym i planowym wykorzystaniu funduszy.

Wzmocnione podejście do zapewnienia koncentracji terytorialnej

Dedykowana metodologia wkładu terytorialnego – kryteria określone w załączniku do rozporządzenia

Regiony najbardziej oddalone

- ✓ Obowiązek opracowania działań dla regionów najbardziej oddalonych
- ✓ Dedykowane rozdziały łączące wsparcie z WPR, WPRyb i polityki spójności

Rozwój terytorialny i miejski

- ✓ Zintegrowane strategie rozwoju terytorialnego
- ✓ Obszary miejskie, wiejskie, wyspy, obszary przybrzeżne, inteligentna specjalizacja
- ✓ Brak earmarkingu

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

- ✓ W pełni zintegrowany i podlegający tym samym zasadom
- ✓ Wzmocnione zaangażowanie społeczności lokalnych

Regiony wschodniej granicy

- Obowiązek uwzględnienia szczególnych potrzeb i wyzwań regionów wschodniej granicy
- W ramach polityki spraw wewnętrznych (DG HOME) państwa członkowskie graniczące z Rosją i Białorusią otrzymają dodatkowe finansowanie na pokrycie swoich szczególnych potrzeb

Plan Interreg – "28 Plan"

Co zostaje zachowane?

- Interreg będzie nadal wspierać cztery nurty współpracy:
  - współpraca transgraniczna
  - współpraca transnarodowa
  - współpraca międzyregionalna
  - współpraca regionów najbardziej oddalonych
- Dedykowany budżet: **10,26 miliarda EUR**

Co jest nowe?

- Jeden Plan Interreg składający się z rozdziałów Planu Interreg (zastępujących programy)
- Rozdziały opracowywane i przedkładane przez zaangażowane organy
- Rozdziały są znacznie krótsze
- Szczegółowe zasady i podział między nurtami zostaną określone w planie Interreg
- PEACE PLUS – rozdział w Planie Interreg

Praworządność

Bieżąca zgodność

Państwa członkowskie muszą przestrzegać praworządności i informować Komisję o wszelkich zmianach

Przegląd Komisji

Jeśli Komisja zauważy problem, powiadamia państwo członkowskie i ocenia odpowiedź

Decyzja

Jeśli problemy zostają potwierdzone, Rada podejmuje decyzję o zablokowaniu środków

Rozwiązanie

Jeśli problemy zostaną rozwiązane, Rada znosi blokadę

Sankcje

Jeśli problemy pozostają nierozwiązane przez rok, Komisja redukuje finansowanie

Przejrzystość

Parlament Europejski jest informowany na wszystkich etapach

...oraz warunek horyzontalny Karty Praw Podstawowych

Alokacje dla państw członkowskich I

Źródło finansowania	Kwota (mld EUR)
Całkowita alokacja (nowe WRF)	783
oraz Fundusz Społeczno-Klimatyczny (SCF)	50
Sprawy wewnętrzne (HOME)	34
WPR - dopłaty bezpośrednie	293
Rybołówstwo	2

Dostępne dla polityki spójności (włącznie z rozwojem obszarów wiejskich i społeczności rybackimi):

EUR 453 mld

Poziom zgodny z okresem 2021-2027

Alokacja dla Polski

Całkowita alokacja

Alokacja ogólna

Migracja, bezpieczeństwo i
sprawy wewnętrzne

Fundusz Społeczno-
Klimatyczny

Dziękuję!

Więcej informacji: [strona internetowa dedykowana WRF 2028-2034](#)

© Unia Europejska 2025

O ile nie zaznaczono inaczej, ponowne wykorzystanie niniejszej prezentacji jest dozwolone na podstawie licencji CC BY 4.0. W przypadku wykorzystania lub powielania elementów, które nie są własnością UE, konieczne może być uzyskanie zgody bezpośrednio od odpowiednich właścicieli praw.